

Messiasbelijdende Pesach Haggada

1. De Sederschaal

Lezing 1: Lucas 22:7-8:

"Yom haMatzot [de dag der ongezuurde broden] kwam, waarop het Pesach [Pascha] moest geslacht worden. En Hij zond Petrus en Johannes uit zeggende: Gaat heen, maakt het Pesach voor ons gereed opdat wij het kunnen eten. "

Op de Sedertafel mocht in die tijd het Paaslam niet ontbreken, maar heden ten dage ligt er bij de Joodse Pesachviering een aanschouwelijk symbool hiervoor op de Sederschotel: een gebraden botje. Het Pesach kan immers niet buiten de tempel, die er niet meer is, volgens de offervoorschriften geslacht worden.

De Sederavond gaat beginnen. Ter ere van dit familiefeest wordt de tafel met het mooiste versierd, dat het huis kan bieden. Het sneeuw witte tafelkleed wordt overgoten door het stralende licht van de kandelaars. Daarop staat de grote Sederschotel, in het Hebreeuws Seder haQ'ara, genaamd, waarop:

- drie Matzot [ongezuurde broden.] liggen, in drie afzonderlijke plooiën van een witte servet verborgen, die speciaal gevouwen is, zodat ze elkaar niet aanraken. Verder ziet men op de schotel
- een mierikswortel/saus en witlof en radijs als bittere kruiden, Maror genoemd,
- een bosje peterselie, selderij of jonge sla de plaats van hysop en
- een kommetje met azijn of zout water
- En dan is er natuurlijk ook nog de Charoset, een mengsel van appelmoes, gemalen amandelen en noten, kaneel en rode wijn, dat moet herinneren aan de bouwstenen, die de slaven moesten maken in Egypte, want wat de kleur betreft doet het denken aan klei.
- Maar we missen het belangrijkste: Waar is het Lam? (zie boven, niet meer mogelijk om Lam te slachten, zonder tempel.) Wij geloven dat Jesjoea de plaats van het geslachte Paaslam heeft ingenomen. Jesjoea heeft met onze slavendrijver, de satan, afgerekend op Golgotha!
Door Zijn Geest wil Hij aanwezig zijn.

De bittere kruiden worden ter herinnering aan het bittere lijden onder de slavernij in Egypte gegeten. Het kauwen van de mierikswortel perst u daarom ook terstond de tranen uit de ogen! Door ze in het zoute water gedoopt te eten, wordt men herinnerd aan de tranen, die de vroegere slaven gestort hebben over hun harde lot. Toen Jesjoea aankondigde, dat één van de aanwezigen Hem zou verraden, zei Hij:

"Die zijn hand met Mij in de schotel doopt. die zal Mij verraden. (Matthéüs 26:23).

Hieraan zien wij hoe nauwkeurig Jesjoea Zich heeft gehouden aan bestaande tradities.

Tenslotte staan er nog:

- één grote en vier kleine bekertjes met wijn op tafel. De vijfde is de beker voor Eliyahu haNavi [de profeet Elia], want er staat geschreven:
"Zie, Ik zend u de profeet Elia, voordat de grote en geduchte dag des Heren komt" (Maleachi 4:5).

Op de Sederavond begint de Leil-Shimorim, de heilige nacht van Goddelijke Bescherming, die eens de Nacht der Verlossing was. Op deze avond, nu Israëel in heel de wereld, hoever ook uit elkaar gedreven en hoe in kleine splinters ook geslagen, overal aan de Sedertafel zit en de verlossing gedenkt en viert,

verwacht men de komst van Eliyahu om de spoedige komst van de Massiach of beter gezegd de wederkomst van Jesjoea, aan te kondigen. De wijn staat klaar voor hem en hij kan zo aanschuiven.

Zingen: Opwekking 7

Heer' God U loven wij. Heer u belijden wij,
Vader in eeuwigheid, zingt 't gans heelal Uw Naam.
Aarde en hemel, Heer, zingen Uwe Naam ter eer,
Heel Uw schepping door, eeuwig met 't engelenkoor.

Heilig, heilig, heilig is onze God. De Heer' Ze-ebaath.
Hemel en aarde zijn van Uw grootheid vol (2x)
Halleluja (4x) Amen

Inleiding:

Wat vieren we vanavond? Wat voor feest hebben we vanavond?

- historisch feest; Het volk Israël werd verlost uit slavernij van Egypte, Israëls geboortefeest als vrij volk
- geestelijk feest;. Wij vieren de verlossing uit de slavernij van de zonden door de Messias Jesjoea.

We zijn besneden van hart omdat we het offer van Jesjoea in geloof hebben aangenomen.

- profetisch feest; We gedenken de grote daden van God in verleden, heden en toekomst.

We verwachten de Messias terug, We geloven het herstel van heel Israël en we zien uit naar het Messiaanse rijk van vrede en gerechtigheid.

Zo vieren we nu Pesach in het geloof van de ontvangen verlossing en uitziende naar de toekomstige verlossing, die door de profeten is voorgezegd; de volkomen verlossing voor Israël en alle volken; Mag het zijn dat we tot aanbidding worden gebracht.

2. Het aansteken van de kaarsen

Om te herdenken dat onze Verlosser Jesjoea, het Licht der Wereld, door het zaad van een vrouw in de wereld is gekomen (Genesis 3:15) wordt het licht voor dit feest van verlossing door de vrouw des huizes aangestoken. Zij bedekt de ogen met de handen en spreidt daarna de handen uit over de lichten en zegt de B'racha:

Baruch Ata, Adonai. Eloheinu, Melech haOlam, asher kid'shanunu bedamo shel Jesjoea, vetzivanu lehiyot or leGoyim.

Samen: Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal, die ons heeft geheiligd door het bloed van Jesjoea en die ons heeft opgedragen een licht voor de wereld te zijn. (Mathéüs6:14-16)

Lezing 2: Leviticus 23: 4-7 :

"Deze zijn de gezette hoogtijden des HEEREN, de heilige samen roepingen, welke gij uitroepen zult op hun gezette tijd. In de eerste maand op de veertiende van de maand in de avondschemering is des HEEREN pascha. En op de vijftiende dag van dezelve maand is het feest van de ongezuurde broden des HEEREN; zeven dagen zult gij ongezuurde broden eten."

Lezing 3: 1 Korinthe 5: 6b, 7 en-8

"Weet gij m'et dat een weinig zuurdesem het gehele deeg zuur maakt? Zuivert dan de oude zuurdesem uit opdat gij nieuw deeg zijn mag gelijk gij ongezuurd zijt. Want ook ons Pascha is voor ons geslacht namelijk Christus. Zo laat ons feest houden, met in de oude zuurdesem, noch in de zuurdesem der kwaadheid en der boosheid maar in de ongezuurde broden der oprechtheid en der waarheid."

De priesterzegen wordt nu uitgesproken:

Numeri 6: 24,25 en 26:

"De HEERE zegene jullie en behoede jullie, De HEERE doe Zijn aangezicht over jullie lichten en Hij zij jullie genadig. De HEERE verheffe Zijn aangezicht over jullie en geve jullie Zijn Vrede."

3. Geloofsbelijdenis:

Zingen:

Sh'ma Yisraeel, Adonai, Eloheinoe, Adonai Echad (2x)
(Hoor Israël, De HEERE is onze God, de HEERE is één)

Samen zeggen: Deuteronomium 6: 4-7: "Hoor Israël de HEERE is onze God, de HEERE is één. Je moet van de HEERE uw God houden met heel je hart en heel je ziel, met heel je verstand en met alle kracht. Neem deze woorden, die Ik je heden voorschrijf als gebod ter harte en je moet ze voor je kinderen telkens weer herhalen en erover spreken als je thuis zit, als je onderweg bent als je gaat slapen en als je opstaat"

4. De vier bekers.

Lezing 4: Exodus 5:24:

"Toen zeide de HEERE tot Mozes, nu zult gij zien wat Ik aan Farao doen zal, want door een machtige hand zal hij hen laten trekken, ja, door een machtige hand zal hij hen uit zijn land drijven. "

Lezing 5: Exodus 6:1-2 en 5-6:

"Verder sprak God tot Mozes, en zeide tot hem, Ik ben de HEERE, En Ik ben aan Abraham, Izaäk en Jacob verschenen, als God de Almachtige, doch met Mijn Naam HEERE ben Ik hun niet bekend geweest..... Daarom zeg tot de kinderen Israëls: Ik ben de HEERE! En Ik zal ulieden uitleiden van onder de lasten der Egyptenaren, en Ik zal u redden uit hun dienstbaarheid, en zal u verlossen door een uitgestrekte arm, en door grote gerichten; En ik zal ulieden tot Mijn volk aannemen, en Ik zal u tot een God zijn, en gijlieden zult bekennen, dat Ik de HEERE uw God ben, die u uitleide van onder de lasten der Egyptenaren. "

God maakt Zijn Naam bekend: De "Ik zal zijn, die Ik zijn zal", "de Eeuwige trouwe" "Ik ben er altijd."

Ik zal u **uitleiden** (1e beker der heiliging, Kos Hakadosh)

Ik zal u **redden** (2e beker van de slagen/plagen, Kos Hamakot)

Ik zal u **verlossen** (3e beker van de verlossing, Kos Hake'oelah)

Ik zal u **aannemen** (4e beker van de aanneming/lofprijzing Kos Hahallel)

Wij denken bij Pesach aan deze verlossingsbeloften voor het volk Israël en die ook voor ons gelden bij het drinken van de vier bekers wijn.

5. De eerste beker van de heiliging:

Lezing 6: Lukas 22:14-18:

"En als de ure gekomen was, lag Hij aan, en de twaalf apostelen met Hem. En Hij zeide tot hen: Ik heb vurig begeerd, dit Pascha met u te eten, eer dat Ik lijde; Want Ik zeg u, dat Ik niet meer daarvan eten zal, totdat het vervuld zal zijn in het Koninkrijk van God En als Hij een drinkbeker genomen had, en gedankt had, zeide Hij: Neemt deze en deelt hem onder ulieden. Want Ik zeg u, dat Ik niet drinken zal van de vrucht van de wijnstok, totdat het Koninkrijk van God zal gekomen zijn. "

Laten we nu samen de eerste beker (de beker der heiliging) heffen en de Naam van de Eeuwige zegenen:

Baruch Ata Adonai, Eloheinu, Melech haOlam, bore pri haGafen!

Samen: Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze God, Koning van het heelal, Gij die de vrucht van de wijnstok hebt geschapen!

Nu drinkt iedereen plechtig uit de eerste beker: het is de eerste vrijheidsdronk! Wij leggen ons bij het drinken van de wijn een beetje naar links, leunende op de linkerarm! Onze voorouders strekten zich immers op sofa's uit en lagen aan, want hun feestdis was heel laag. Ze vlijden zich aan hun maaltijd gemakkelijk neer, op voornamelijk hun linkerzijde om de rechterhand vrij te houden om daarmee de drinkbeker vast te houden. Dit tafereel van het aanliggen van Jesjoea en de Zijnen bij de maaltijd op de sederavond komen wij bijvoorbeeld in Matthéüs 26:20-21 tegen: *'Toen het avond geworden was, lag Hij aan met de twaalf discipelen. En terwijl zij aten, zeide Hij: Voorwaar Ik zeg u, dat één van u Mij verraden zal. "Ook Marcus 14:17-18 vermeldt dit aanliggen: "En toen het avond geworden was, kwam Hij met de twaalf. En terwijl zij aanlagen en aten, zei Jesjoea: Voorwaar, Ik: zeg u, dat één van u Mij verraden zal; één die met Mij eet. "*

Zingen: Opwekking 436

Onze Vader in de hemel, heilig is Uw Naam.

Laat Uw koninkrijk spoedig komen. Laat Uw wil worden gedaan, in de hemel, zo ook hier op aard'

(Refrein:)

Want van U is het Koninkrijk,) de kracht en de heerlijkheid,)2x tot in eeuwigheid.)

Onze Vader in de hemel,) geef ons dagelijks brood.

En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij dat doen, hen vergeven die ons iets schuldig zijn.

Refrein

(brug:)

En leidt ons niet in verzoeking, maar verlos ons van het kwaad.

Refrein (afsluiten met) A-men, Amen.

6. Groenten dopen in zout water

Een beetje peterselie, selderij of jonge sla, wordt gedoopt in zout water en rondgedeeld aan alle aanwezigen. Voordat men ze eet, zegt men nu de volgende B'racha [zegenspreuk]:

Baruch Ata Adonai, Eloheinu, Melech haOlam, bore pri haAdama!

Samen: Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze God, Koning van het heelal, Gij die de vrucht van de aarde hebt geschapen!

Het hoofd van het gezin neemt de groenten en doopt die in zout water. De peterselie ziet op het voorjaar als de aarde groen wordt en is het symbool van het nieuwe leven, geschapen en onderhouden door God. Het onderdompelen wijst erop dat wij met heel ons wezen betrokken zijn bij het Pesach. Het zoute water herinnert ons aan de tranen die in Egypte, in het slavenhuis zijn gevloeid, aan de tranen die om onze zonden zijn gestort. Zoals Jesjoea dat deed in Gethsemané

7. Het verhaal van de Uittocht

Kinderen stellen vragen:

Waarom is deze avond zo anders dan alle andere avonden?

Antwoord: Weet je dat deze vraag ook in de Bijbel staat. Er staat in de Thora (Ex. 12:26-27). geschreven: *"En wanneer uw zonen tot u zeggen: Wat betekent deze dienst van u?*

Het antwoord wat we dan moeten geven staat er ook bij: *"...dan zult gij zeggen: Het is een Zevach - Pesach [Paasoffer] voor de HEERE die in Egypte aan de huizen der Israëlieten voorbijging; toen Hij de Egyptenaren sloeg; maar onze huizen spaarde."* Het is een plicht en een voorrecht om de vragen te beantwoorden en te spreken over de machtige daden van God.

Vraag 1. *Waarom is deze avond zo anders dan alle andere avonden?*

Immers, op alle andere avonden mogen we brood eten, brood met gist dat gerezen is, maar waarom vanavond uitsluitend Matze (ongezuurd brood)?

Antwoord:

Wij doen al deze dingen vanavond omdat wij slaven waren van Farao in Egypte en de HEERE, onze God ons van daar uitvoerde met sterke hand en uitgestrekte arm. En als de Heilige, wiens Naam geprezen wordt, onze voorouders niet uit Egypte had gevoerd, dan waren wij en onze kinderen en onze kleinkinderen nog onderworpen aan Farao in Egypte.

Het verhaal is zo samengevat (kernwoorden) :

Jacob verhuist van Kanaän naar Jozef in Egypte, Farao wijst beste land voor kudde, Gosen.

Volk van de Israëlieten is vruchtbaar, wordt talrijk. Nieuwe koning, kende Jozef niet en zegt: Laten we tegen hen optreden, anders kiezen zij in een oorlog tegen ons.

Opzichters, dwangarbeid tot het bouwen van voorraadsteden is het gevolg. Maar hoe meer onderdrukt, hoe meer uitbreiding. Daarom wordt mishandeling toegepast, een bitter leven door slavendrijvers, het werken met tichelstenen, leem en allerlei ander werk.

Alle jongetjes moeten in de Nijl, Mozes wordt geboren, bij Egyptenaren opgevoed. Hij dood Egyptenaar en vluchtte. Israël slavernij, schreeuwen om hulp. God hoorde klacht, dacht aan Zijn Verbond. Mozes geroepen bij berg Sinaï in brandende braamstruik: De Eeuwige spreekt: Ik heb mishandeling gezien, zuchten gehoord, Ik ben neergedaald om hen te verlossen, en nu, kom laat Ik u naar Egypte zenden.

"Koning zal niet toestaan, maar Ik zal hand uitstrekken en de Egyptenaren slaan met alle wondertekenen...daarna zal hij u laten gaan."

HEERE onze God zond 9 plagen: bloed, kikvorsen, muggen, steekvliegen, veepest, zweren, hagel, sprinkhanen en duisternis. Bij iedere plaag hart verhard.

(Bij Ashkenazim [Duitse Joden] is het gebruik om bij het opnoemen van elke plaag steeds met een vinger een beetje wijn uit de beker te laten spatten. Met dit gebaar wil men deze verschrikkelijke plagen van zichzelf afwenden, zodat ze niet over hen komen. Ramspoedige woorden nemen mensen immers niet graag in de mond. Zij schudden ze liever van zich af. Deze traditie, die ook in elke officiële Haggada vermeld staat, is echter gebaseerd op bijgeloof en is vergelijkbaar met het afkloppen op hout. Messiasbelijdende gelovigen dienen derhalve deze gewoonte over te slaan)

Met de tiende, de meest verschrikkelijke plaag, zou de Almachtige uiteindelijk door het ondoordringbare hart van de wrede farao breken, hetgeen reeds van tevoren werd aangekondigd:

Exodus 11:4-8: (uit 'Het Boek')

"En Mozes zeide: Zo zegt de Eeuwige: te middernacht ga Ik door het midden van Egypte. Dan zal iedere eerstgeborene in het land Egypte sterven, van de eerstgeborene van Farao, die op zijn troon zou zitten, tot de eerstgeborene van de slavin achter de handmolen, ook alle eerstgeborenen van het vee. En er zal een luid gemanterd zijn in het gehele land Egypte, zoals er nooit is geweest en zoals er nooit meer zal zijn. Maar tegen niemand van de Israëlieten zal een hond zijn tong durven roeren, tegen mens noch dier, opdat gij weet, dat de Eeuwige scheiding maakt tussen de Egyptenaren en de Israëlieten. En al uw dienaren hier zullen tot mij komen en zich voor mij nederbuigen en zeggen: Ga heen, gij en al het volk dat u volgt; daarna zal ik heengaan. Toen ging hij in brandende toorn van Farao heen."

Exodus 12:3-24: (uit 'Het Boek')

"Spreekt tot de gehele vergadering van Israël als volgt: op de tiende van deze maand zal ieder voor zich een stuk kleinvee nemen, Familiësgewijs, een stuk kleinvee per gezin. Maar indien een gezin te klein is voor een stuk kleinvee, dan zullen hij en de naaste buurman van zijn gezin er een nemen, naar het aantal personen; gij zult bij het stuk kleinvee rekenen met ieders behoefte. Een gaaf, mannelijk, eenjarig stuk kleinvee moet gij nemen; gij kunt dit nemen van de schapen of van de geiten. En gij zult het bewaren tot de veertiende dag van deze maand; dan zal de gehele vergadering der gemeente van Israël het slachten in de avondschemering. Vervolgens zal men van het bloed nemen en dit strijken aan de beide deurposten en de bovendorpel, aan die huizen, waarin men het eet. Het vlees zullen zij dezelfde nacht eten; zij zullen het eten op het vuur gebraden, met ongezuurde broden, benevens bittere kruiden. Rauw of gaar gekookt in water zult gij het niet eten; slechts op het vuur gebraden met kop,

schenkels en ingewanden. Gij zult daarvan niets overlaten tot de morgen; wat ervan overblijft tot de morgen, dat zult gij met vuur verbranden. En aldus zult gij het eten: uw lendenen omgord, uw schoenen aan uw voeten en uw staf in uw hand; overhaast zult gij het eten; het is een Pesach (Pascha) voor de Eeuwige. Want Ik zal in deze nacht het land Egypte doortrekken en alle eerstgeborenen} zowel van mens als dier in het land Egypte slaan en aan alle goden van Egypte zal Ik gerichten oefenen, Ik Adonai! En het bloed zal u dienen als een teken aan de huizen, waar gij zijt en wanneer Ik het bloed zie, dan ga Ik u voorbij. Aldus zal er geen verdervende plaag onder u zijn wanneer Ik het land Egypte sla. En deze dag zal u een gedenkdag zijn, gij zult hem vieren als een feest voor de Eeuwige; in uw geslachten zult gij hem als een altoosdurende inzetting vieren. Zeven dagen zult gij ongezuurde broden eten; dadelijk op de eerste dag zult gij het zuurdeeg uit uw huizen verwijderen, want ieder die iets gezuurds eet van de eerste tot de zevende dag zo iemand zal uit Israël worden uitgeroeid. Zowel op de eerste als op de zevende dag zult gij een heilige samenkomst hebben; generlei arbeid zal daarop verricht worden; slechts wat door ieder gegeten wordt alleen dat mag door u bereid worden. Onderhoudt dan het feest der ongezuurde broden, want op deze zelfde dag leid Ik uw legerscharen uit het land Egypte. **Daarom moet gij deze dag onderhouden in uw geslachten als een altoosdurende inzetting.** In de eerste maand op **de veertiende dag der maanct des avonds**, zult gij ongezuurde broden eten} tot aan de eenentwintigste dag der maand des avonds. Zeven dagen zal er geen zuurdeeg in uw huizen gevonden worden, want ieder die iets gezuurds eet, zo iemand zal uit de vergadering van Israël worden uitgeroeid hetzij hij een vreemdeling hetzij hij in het land geboren is. Niets wat gezuurd is, zult gij eten; gij zult in al uw woonplaatsen ongezuurde broden eten. Toen ontbood Moshe al de oudsten van Israël en zeide tot hen: Trekt heen} haalt kleinvee voor uw geslachten en slacht het Pasach (Pascha) Daarna zult gij een bundel hysop nemen en in het bloed in een schaal dopen, en van het bloed in die schaal strijken aan de bovendorpel en aan de beide deurposten; niemand van u zal de deur van zijn huis uitgaan tot de morgen. En de Eeuwige zal Egypte doortrekken om het te slaan; wanneer Hij dan het bloed aan de bovendorpel en aan de beide deurposten zie, dan zal de Eeuwige die deur voorbijgaan en de verdere niet toelaten in uw huizen te komen om te slaan. Gij zult dit voorschrift houden als een **altoosdurende inzetting** voor u en uw zonen.”

Vervolg antwoord:

Farao had al 9 keer geweigerd om het volk te laten trekken, nog één plaag zou komen. De engel zou alle eerstgeborenen van mens en dier doden. In alle huizen zal geweeklaagd worden en zullen in rouw gedompeld zijn.

De 14e Nissan; Het volk maakt zich gereed, ze slachten op Gods bevel een lam. Het bloed wordt opgevangen en gestreken met hysop op de deurposten en de bovendorpel.

De 15e Nissan. Inmiddels is het avond geworden; de 15e Nissan. Het lam werd snel gebraden aan het spit, niet zorgvuldig in stukken gesneden en aan alle kanten goed gaar, nee geen been mocht eraan gebroken worden.

Antwoord:

Bij het Pesachlam werd ongezuurd brood gegeten: de Matze. Dit brood moest ook het stempel van overhaasting dragen, meel en water samengekneed en gebakken. Het mocht niet rijzen. Midden in de nacht bij volle maan, dus midden in de maand, moesten zij gereed staan. Ze eten de maaltijd naar voorschrift, met haast, staand, in afwachting, met de voeten al geschoeid, de stok in de hand en de lendenen omgord en niets overlatend van het lam.

De engel ziet het bloed en zal voorbijgaan (Pesach = voorbijgaan) Ondertussen worden alle eerstgeborenen van de Egyptenaren gedood. Vanavond eten we alleen Matzes omdat het volk van de Israëlieten geen tijd had om het deeg te laten rijzen, maar ook omdat de Schrift ons leert dat zuurdeeg het symbool van zonden is.

Dat lezen we in 1 Korinthe 5:7 en 8. "Zuivert dan de oude zuurdesem uit, opdat gij een nieuw deeg zijn moogt, gelijk gij ongezuurd zijt. Want ook ons Pascha is voor ons geslacht, namelijk de Messias. Zo

dan laat ons feesthouden, niet de oude kwaadheid en der boosheid, maar in de ongezuurde broden der oprechtheid en der waarheid"
 Laten we dus breken met zondige gewoonten en ons verheugen in een nieuw en heilig leven.

8 Het breken en verstoppen van de Matze

Op de seder schotel liggen drie Matzot in een servet gevouwen.

In Joodse tradities staan drie Matzot voor: Priesters, levieten en de rest van het volk of voor de aartsvaders Abraham, Izak en Jacob. Bij de Messiasbelijdende gelovigen voor Vader Zoon en Heilige Geest. Nu neemt de leider de middelste van de drie Matzot [ongezuurde broden] uit de Sederschotel, breekt deze in twee stukken en verbergt de grootste helft daarvan, de Afiqoman, (toespijs) ergens in de kamer terwijl iedereen de ogen zal sluiten. Zoals het middelste brood der vernedering is gebroken en, gewikkeld in witte doeken, tijdelijk wordt verborgen, zo werd ook Jesjoea haMassiach gebroken en vernederd en, in witte doeken gewikkeld, tijdelijk verborgen in een graf. Straks na de maaltijd zal het door de kinderen gezocht en daarna door het hoofd van de tafel gebroken en rondgedeeld worden. Het zal dan echter, hoewel achteraan, toch geen nagerecht, maar symbolisch vlees van het Paaslam zijn. Maar wat zou nu de diepere betekenis zijn, die hieraan ten grondslag ligt? Waarom wordt dit stuk Matze verborgen? Alleen Messiasbelijdende Joden weten op deze vragen het antwoord: Jesjoea is het Brood des Levens, en tevens het Lam van God!. Daarom is de Matze symbolisch vlees van het Paaslam. Dat de helft ervan verborgen wordt wil zeggen, dat Hij voor een deel van het Joodse volk verborgen is. Later wordt dit stuk Matze weer tevoorschijn gehaald, zoals ook later (bij Zijn wederkomst) Jesjoea aan het hele Joodse volk wordt geopenbaard. Het wordt ook verborgen Manna genoemd, want het heeft een geestelijke betekenis, namelijk van dood en opstanding van Jesjoea. Het verborgen Manna doet ons ook denken aan de belofte die de verheerlijkte Massiach gaf: "Wie overwint, dié zal Ik geven van het verborgen Manna!" (Openbaring 2: 17). !

Jesaja 53:5:

"Om onze overtredingen werd Hij doorboort en door Zijn striemen is ons genezing geworden."

Een Matze vertoont strepen en is doorboord met gaten. Laten zien. Zo wordt Jesjoea ook herkend als Hij wederkomt.

Zacharia 12:10:

"Doch over het huis van David, en over de inwoners van Jeruzalem, zal Ik uitstorten de Geest der genade en der gebeden; en zij zullen Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklagen, als met de rouwklage over een enigen zoon, en zij zullen over Hem bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene."

Het middelste brood, wordt gebroken. De ene (grootste) helft wordt "afikomen" genoemd. Het wordt in doeken gewikkeld, precies zoals Jesjoea voor zijn begrafenis. Kinderen doen de ogen dicht, de afikomen wordt verstopt, zo is de Messias in het graf gelegd. Na de maaltijd wordt het gezocht en gegeten.

9 Het breken en eten van het ongezuurde brood

De bovenste Matze wordt uit de schotel genomen en er wordt gezegd:

Baruch Ata, Adonai, Eloheinu, Melech haOlam, haMotze lechem mien haAretz!

Samen: Gezegend zijt Gii Eeuwige} onze Golt Koning van het heelal die het brood uit de aarde laat voortkomen!

Dan neemt hij de overgebleven helft van de middelste Matze uit de schotel en zegt:

Baruch Ata, Adonai, Eloheinu, Melech haOlam. asher kid'shanu bedamo shel Jesjoea, vetzivanu al achilat Matza.

Samen: Gezegend zijt Gij Eeuwige} onze G1t Koning van het heelal die ons heeft geheiligd door het bloed van Jesjoea en die ons heeft opgedragen om ongezuurd brood te eten.

Hij breekt nu een flink stuk van de bovenste en middelste Matze af en deelt eveneens stukjes Matze uit aan allen, die aan de Seder deelnemen.

We eten het stukje Matze.

10 De bittere kruiden

Vraag 2. *Waarom is deze avond zo anders dan alle andere avonden?*

Immers, op alle andere avonden eten we allerlei soorten groente, maar waarom vanavond Maror, bittere kruiden?

Antwoord:

De leider van de Sederviering heft de Maror. Bittere kruiden omhoog en zegt:

Om ons eraan te herinneren hoe bitter het leven was van onze voorouders in Egypte, zoals in de Thora geschreven staat: *"Toen lieten de Egyptenaren de Israëlieten onder mishandeling werken; ja, zij maakten hun het leven bitter door harde slavenarbeid met leem en tichelstenen en door allerlei arbeid op het veld. Alle werk, waartoe zij hen onder mishandeling als slaven gebruikten."* [Exodus] 1:14). Moge de scherpe smaak van de mierikswortel en de bittere smaak van de witlof en radijs ons doen denken aan het bittere leed van onze voorouders in Egypte en door alle eeuwen heen.

Het herinnert ons aan:

- Het leed in "Egypte" voor de uittocht, dat we niet terugverlangen naar het leven in de zonde
- Hoe bitter lijden ook nu nog kan zijn (om Jesjoea's wil)
- De bittere dood die Jesjoea moest sterven voor ons.
- Het bittere lijden van het Joodse volk door de eeuwen heen.

Baruch Ata, Adonai, Eloheinu, Melech haOlam, asher qid'shanu bedamo shel Jesjoea, vetzivanu al achilat Maror.

Samen: Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze God, Koning van het heelal, die ons heeft geheiligd door het bloed van Jesjoea en die ons heeft opgedragen om bittere kruiden te eten.

Hij neemt twee stukken van de derde Matze, legt er Maror (bittere kruiden/saus) tussen/op en zegt alvorens het uit te delen:

"Met Matze en Maror zal men het eten" (Numeri 9:11)

We eten Matze met bittere kruiden ertussen, erop

11 Charoseth

Vraag 3 *Waarom is deze avond zo anders dan alle andere avonden? Immers op alle avonden behoeven we onze groenten niet onder te dompelen; waarom dompelen we deze avond de groente onder?*

Antwoord

Op andere avonden dompelen we onze groenten niet onder. De matze met wat bittere kruiden dopen we in de zoete charoseth. Dit herinnert eraan dat de kinderen van Israël werden gedwongen schatstenen te bouwen voor de farao met tichelstenen en leem. Wij dopen de bittere kruiden in de charosjet om ons er op te wijzen, dat de hoop die we hebben op de God van ons heil, de bittere omstandigheden zoet maakt.

Exodus 1:14:

"De Egyptenaren verbitterden het leven van de kinderen Israëls met harde arbeid en tichelstenen. "

We denken hierbij ook aan de grote betekenis die het indopen bij het laatste Pesach gehad heeft. Jesjoea antwoordt dan op de vraag wie Hem verraden zal.

Johannes 13:26:

"Jezus antwoordde: Deze is het, die Ik de bete, als Ik ze ingedoopt heb, geven zal. En als Hij de bete ingedoopt had, gaf hij ze Judas, Simons zoon, Iskariot" Als Judas de bete genomen heeft gaat hij direct weg.

Vraag 4. *Waarom is deze avond zo anders dan alle andere avonden? Op alle avonden eten we zittend, waarom vanavond speciaal leunend?*

Antwoord: Het eerste Pesach werd gevierd door een slavenvolk. Eens waren wij slaven, maar nu zijn we vrij. Vroeger moesten we het met haast eten, in afwachting van de bevrijding. Wij mogen nu achteroverleunen en in vrijheid genieten van de maaltijd.

Mattheüs 11:28

"Jesjoea zei: Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven."

12 Pesach - Het Paaslam

De leider van de Sederviering heft het schaaltje met het gebraden lamsbotje / kippepootje omhoog en zegt:

Het geroosterde botje herinnert aan het offerlam, dat op Pesach geslacht moest worden. Waarom was het Pesach [paaslam] voorgeschreven, dat onze voorouders aten in de tijd dat de tempel bestond? Omdat de Heilige, gezegend zij Hij, de huizen van onze voorouders in Egypte overgeslagen (Pasach) heeft! Dit gebraden lamsbotje herinnert ons aan het offerlam, want er wordt geen lam meer gegeten met Pesach omdat er geen tempel meer is.

Exodus 12:13: *"En dat bloed zal u tot een teken zijn aan de huizen, waarin gij zijt, wanneer Ik het bloed zie, zal Ik u voorbijgaan, en er zal geen plaag onder u ten verderve zijn} wanneer Ik Egypteland slaan zal."* Het is de HEERE zelf Die het volk verlost.

Deuteronomium 26:8: *"En de HEERE voerde ons uit Egypte} door een sterke hand en door een uitgestrekte arm, en door groten schrik, en door tekenen} en door wonderen."*

Sinds verwoesting van de tempel wordt Lam niet meer geslacht.

Op wie ziet het Lam?

- De Heere Jezus is het Lam van God, zonder gebrek
- Hij stierf op het moment dat de Paaslammeren werden geslacht.
- De priesters riepen bij elk Lam dat geslacht werd "Het is volbracht" Op dat moment riep het Lam van God het ook uit: "Het is volbracht."
- Jesjoea is tijdens Pesach door Zijn offer op Golgotha het Paaslam van het Nieuwe Verbond geworden, want er staat geschreven:

Lezing 7: Jesaja: 53:7

"Hij werd mishandeld maar Hij liet zich verdrücken en deed Zijn mond niet open; als een lam dat ter slachting geleid wordt, en als een schaap dat stom is voor zijn scheerders} zo deed Hij Zijn mond niet open."

1 Korinthiërs 5:7:

"Want ook ons Paaslam is geslacht: haMassiach [Christus] JJ

Ook Johannes de Doper betuigde, dat Jesjoea ons Paaslam zou zijn, dat geslacht zou worden opdat de Engel des Doods ook aan ons huis voorbij zou gaan:

Johannes 1:29

"De volgende dag zag hij Jesjoea tot zich komen en zeide: Zie} het Lam Gods} dat de zonde der wereld wegneemt. "

Lezing 8: Johannes 19:28-30:

"Hierna Jezus wetende, dat nu alles volbracht was, opdat de Schrift zou vervuld worden, zeide; Mij dorst. Daar stond dan een vat vol edik en omlegden ze met hysop, en brachten ze aan zijn mond. Toen Jezus dan de edik genomen had, zeide Hij: Het is volbracht! En het hoofd buigende gaf de geest."

We zullen Jezus in de toekomst ook als Lam herkennen

Lezing 9 : Openbaring 5:6:

"En ik zag, en ziet, in het midden van de troon... een Lam, staande als geslacht..."

13 De tweede beker

De tweede beker, de beker van de plagen, wordt ingeschonken.

We denken aan de grote daden die God gedaan heeft om Zijn volk Israël uit Egypte te redden.

De plagen die God zendt treffen één voor één de goden van Egypte. Elke plaag had te maken met een afgod van Egypte. Farao moet het volk laten gaan. De satan moest ook ons laten gaan.

Klein hallel Ps. 113 en 114

Lezing 10: Psalm 114 (Nieuwe vertaling)

1. Toen Israël uit Egypte trok, Jacobs huis uit een volk van vreemde taal,
2. werd Juda tot Zijn heiligdom, Israël Zijn rijksgebied.
3. De zee zag het en vluchtte, de Jordaan wendde zich achterwaarts;
4. de bergen sprongen als rammen, de heuvelen als lammeren.
5. Wat was er, O zee, dat gij vluchtte? Gij Jordaan, dat gij u achterwaarts wendde?
6. Gij bergen, dat gij als rammen opsprong, gij heuvelen, als lammeren?
7. Gij aarde, beef voor het aangezicht des HEEREN, voor het aangezicht van de God van Jacob,
8. die de rots veranderde in een waterplas, de keisteen in een waterbron."

De Matzot worden bedekt en een dankgebed wordt uitgesproken:

In elk geslacht is iedereen verplicht zich zo te beschouwen alsof hij zelf uit Egypte is getrokken, en inderdaad door het offer van Uw Zoon Jesjoea zijn ook wij bevrijd van de slavernij der zonde. Daarom willen wij U; die voor onze voorouders en voor ons al deze wonderen verrichtte, danken en verheffen: U hebt ons van slavernij tot vrijheid gebracht, van ellende tot vreugde, van rouw tot feest van duisternis tot licht van onderworpenheid tot bevrijding. Daarvoor willen wij U danken. J loven en prijzen en wij bidden U om ook op onze verdere tocht door de woestijn van ons leven onze Leidsman en onze Beschermers te zijn, in de Naam van Jesjoea haMashiach! Amen.

Laten wij nu samen de **tweede beker**, Kos haMakot [de beker der plagen], heffen en de Naam van de Eeuwige zegenen:

Baruch Ata Adonai, Eloheinu, Melech haOlam, bore pri haGafen!

Samen: Gezegend zijt Gi.i Eeuwige, onze G'd Koning van het heelal, Gij die de vrucht van de wijnstok hebt geschapen!

Men drinkt nu, op de linkerzij leunend, de tweede beker.

Ook Jesjoea nam de beker der dankzegging, volgens de gewoonte, zei dank voor de verlossing van Israël uit Egypte en de bewaring van hun eerstgeborenen. In Lucas 22:17-18 lezen wij:
"En Hij nam een beker op, sprak de dankzegging uit en zeide: Neemt deze en laat hem bij u rondgaan. Want Ik zeg u, Ik zal van nu aan voorzeker niet van de vrucht van de wijnstok drinken, voordat het Koninkrijk G'ds gekomen is."

Matthéüs 26:29

(Daar vinden wij deze belofte van Jesjoea): *"Doch Ik zeg u, Ik zal van nu aan voorzeker niet meer van deze vrucht van de wijnstok drinken, tot op die dag, dat Ik haar met u nieuw zal drinken in het Koninkrijk Mijns Vaders."*

Jesjoea kijkt door het lijden heen naar Zijn heerlijkheid. In Zijn Koninkrijk zal Hij het nieuw drinken. In de Messiaanse tijd zullen we elkaar weerzien, zal heel Israël, Juda en Efraïm Hem weerzien.

14 De Pesachmaaltijd

Nu wordt de maaltijd opgediend, een echt uitgebreide feestmaal, en onder het eten kunnen er speciale Pesachliederen worden gezongen en ook in de tafelgesprekken staan de gebeurtenissen rondom Pesach centraal. Ook Jesjoea en Zijn discipelen hadden destijds uiteraard als hoofdonderwerp van hun gesprekken tijdens de Sedermaaltijd de bevrijding van Israël uit Egypte, maar het grote Paaslam stond nu op het punt om geofferd te worden, en de gesprekken hierover namen de plaats in van alle anderen! Zie hiervoor Matthéüs 26:21-25, Marcus 14:18-21, Lucas 22:24-38 en Johannes 13:21 t/m17:26.

15 Afiqoman - Dit is Mijn lichaam

De maaltijd wordt besloten met het zoeken van de halve Matze, die bij het begin van de Seder is opgeborgen, de Afiqoman. Als het door de kinderen is gevonden, wordt het bij het hoofd van de tafel gebracht. Na afloop krijgen de kinderen een cadeautje.

Dit verborgen Manna, zoals het ook genoemd wordt, is sinds de verwoesting van de tempel symbolisch vlees van het Paaslam, hetgeen rechtstreeks wijst naar Jesjoea, want Hij is immers het Brood des Levens, en tevens het Lam van G' d, dat geslacht is ter vergeving van onze zonden!

1Korinthe 11:24:

"En als Hij gedankt had, brak Hij het, en zeide; Neemt, eet, dat is Mijn lichaam, dat voor u gebroken wordt; doet dat tot Mijn gedachtenis."

Baruch Ata, Adonai, Eloheinu, Melech haOlam, haMotzi lechem min haAretz!

Samen: *Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal die het brood uit de aarde laat voortkomen!*

Toen Jesjoea het gedankt had, brak Hij het en gaf het aan Zijn discipelen zeggende:

"Dat is mijn lichaam, hetwelk voor u gegeven wordt, doet dat tot Mijn gedachtenis."

Over dit laatste onderdeel van de Pesachmaaltijd lezen wij in Matthéüs 26:26 en in Marcus 14:22 het volgende:

"En terwijl zij aten, nam Jesjoea een Matze [brood] sprak de B'racha (zegen) uit brak het en gaf het aan Zijn discipelen en zeide: Neemt, eet, dit is Mijn lichaam."

De matze wordt rondgedeeld met andere Matzot erbij gebroken.

Laten we bij het ontvangen van een stukje Matze denken aan het gebroken lichaam van het Lam van God, Jesjoea.

We zeggen samen: **"Neemt, eet, dit is Jesjoea's lichaam dat voor ons/voor mij gegeven wordt."**

Kinderen zingen:

Alzo lief heeft God de wereld (2x) De wereld (2x) God heeft de wereld lief.
Dat Hij aan ons heeft gegeven (2x) Gegeven (2:x) Zijn Enig'geboren Zoon.
Opdat een ieder die gelooft (2x) een ieder (2x) Het eeuwig leven heeft.

Zingen: Opwekking 393

Lam van God, Heilige:

Jezus Christus, Zoon van God

was bereid te sterven ook voor mij.

Dat ik- hoe schuldig ook- mag weten

dat Uw bloed mij vrijmaakt,

mij reinigt en heiligt

Ik verhoog U, Jezus, mijn offerlam.

Ik verhoog U, mijn Verlosser en mijn God

Ik verhoog U, waardig Lam van God

en vol eerbied buig ik neder voor Uw troon.

16 De derde beker, de beker der verlossingsbeloften

De beker wordt gevuld

Laten wij nu samen de **derde beker**, [de beker der verlossing], heffen en de Naam van de Eeuwige zegenen:

Baruch Ata Adonai, Eloheinu, Melech haOlam, bore pri haGafen!

Samen: Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal, Gij die de vrucht van de wijnstok hebt geschapen!

Lukas 22:20

*"Evenzo de beker **na de maaltijd**, zeggende: **deze beker is het Nieuwe Verbond** in Mijn bloed, die voor u uitgegoten wordt*

Markus 14:23-24

"en Hij nam de drinkbeker en gedankt hebbende, gaf hun die; en zij dronken allen daaruit. En Hij zeide tot hen: Dat is Mijn bloed, het bloed van het Nieuwe Verbond, hetwelk voor velen vergoten wordt."

De **derde beker** was oorspronkelijk de beker der Verlossing van de kinderen Israëls. Maar met deze derde beker zit het nu anders. De wijn uit deze beker is nu het teken van het bloed dat Jesjoea, het Lam van God, moest vergieten om volgens het voorschrift uit Leviticus 17:11 een waardig offer te zijn:

"Want de ziel van het vlees is in het bloed en Ik heb het u op het altaar gegeven om verzoening over uw zielen te doen, want het bloed bewerkt verzoening door middel van de ziel. "

De rode wijn in de **derde beker** is het teken van het bloed van Jesjoea:

Lezing 11: Mattheüs 26:27-28:

*"En Hij nam een beker, sprak de **dankzegging** uit en gaf hun die en zeide: Drinkt allen daaruit. Want dit is het **bloed van Mijn Verbond**, dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden. "*

Dat het inderdaad de derde blijkt duidelijk uit de beschrijving van de instelling van het Avondmaal, zoals wij die in Lucas 22:20 kunnen lezen: *"Evenzo de beker, na de maaltijd, zeggende: deze beker is het Nieuwe Verbond in Mijn bloed, die voor u uitgegoten wordt"*

Het was dus inderdaad de beker na de maaltijd en na de dankzegging.

Jesjoea heeft aan het kruis met de uitstorting van Zijn bloed, Zijn leven overgegeven voor onze zonden. Wij waren slaven, maar nu zijn we vrij. De verlossing is betaald door het bloed van het onschuldige Lam. Het is deze derde beker der verlossing die Jesjoea nam en zei:

"Drinkt allen daaruit, want dit is Mijn bloed"

Deze beker die wij drinken is de gemeenschap met het bloed van Christus, dat voor ons vergoten is.

Zingen Psalm 116 vers 12, 13, 17 en 18 in het Hebreeuws: Bij het refrein heffen we de beker.

(vers 12)

Ma assiev La 'Adonai kol takmoelav alai (2x)

(wat zal ik. de Heere vergelden, voor al Zijn weldaden aan mij bewezen)

Refr. (vers 13) Kos Yeshuot esa oe v'Shem Adonai ekra (2x)

(de beker der verlossingen zal ik opheffen en de Naam des HEEREN zal ik aanroepen)

(vers 17)

L'cha ezbach zevach todah oe v'Shem Adonai ekra (2x)

(Ik zal u offeren een offerande van dankzegging en de Naam des HEEREN zal ik. aanroepen)

(Refr.: vers 13)

(vers 18)

Nedarai la'Adonai, Nedarai ashalem (2x)

(Mijn geloften aan de HEERE, mijn geloften zal ik betalen)

(Refr.: vers 13)

Bij het heffen van de beker van de verlossing uit de slavernij van zonde en dood zeggen we,:

"Dit is Jesjoea's bloed, het bloed van het Verbond, dat voor velen, ook voor mij, vergoten werd tot vergeving van de zonden."

Laten we de woorden van Jesjoea tot ons laten doordringen door de Heilige Geest.

De beker gaat rond

17 De vierde beker, de beker van aanneming en van lofprijzing

Exodus 6:6:

"En Ik zal U tot Mijn volk aannemen, en Ik zal u tot een God zijn..."

Paulus legt in Efeze 2 uit dat wij, die vervreemd waren van het burgerschap van Israël vreemd aan de verbonden van de beloften, dat wij in Jesjoea dichtbij gebracht zijn. Hij is onze Vrede die beiden één gemaakt heeft. Geen scheiding meer tussen Jood en niet-Jood.

Wij mogen delen in de beloften. Het zal worden Éen herder één kudde.

Laten we de beker heffen en de Naam des HEEREN prijzen voor onze verlossingen:

Baruch Ata Adonai, Eloheinu, Melech haOlam, bore pri haGafen!

Samen: Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze God, Koning van het heelal, Gij die de vrucht van de wijnstok hebt geschapen!

Zingen Psalm 136 vers 1,2 en 3

Hodu laAdonai ki tov,
ki l'olam chas' do.

2x

Looft de HEERE, want Hij is goed
want Zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid!

Refrein

Hodu, hodu, hodu, hodu,
hodu laAdonai ki tov!

2x

Looft, looft, looft, looft
looft de HEERE, want Hij is goed

Hodu leElohai haElohim,
ki l' olam chas' do. 2x

Looft de God der goden
want Zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid!

(Refrein).

Hodu laAdonai haAdonim,
ki l' olam chas' do. 2x

Looft de Heer der heren
want Zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid.

(Rerein)

Mattheus 26:30:

“En als zij de lofzang gezongen hadden, gingen zij uit naar de Olijfberg. ”

Zingen: Psalm 117: Opwekking 54

Looft de HEERE alle gij volken
Prijst Hem alle gij natiën,
want Zijn goedertierenheid is machtig over ons,
en des HEEREN trouw is tot in eeuwigheid.

Halleluja, (8x)

18 Toekomstverwachting

Er is in de Joodse traditie een lege stoel en een volle beker voor Elia.

Wij mogen vol verwachting uitzien naar de dag waarop wij de bekeraars mogen drinken op de Bruiloft des Lams (Openbaring 19:6-10).

In Jesaja 25 vanaf vers 6 lezen we over het vreugdemaal van de volken op de berg Sion. En uit Joël 2:32 weten we ook dat: *“al wie de Naam des HEEREN zal aanroepen, zal behouden worden, want op de berg Sion en te Jeruzalem zal ontkoming zijn, gelijk als de HEERE gezegd heeft, en dat, bij de overgeblevenen, die de HEERE zal roepen.”*

Wij zien dat de Sederviering niet alleen een terugzien is naar Israëls wonderlijke bevrijding uit de slavernij, maar dat naast de historische betekenis er ook een profetische verwachting in schuilt. Het Joodse volk ziet elk jaar met Pesach uit naar de komst van de Massiach en ieder jaar weer is het sinds eeuwen een teleurstelling geweest, dat Hij nog uitbleef!

Gedicht Pesach:

Ik zegen je, zegt God,
Mijn Israël, Mijn knecht.
Ik heb voor jou de Rietzee drooggelegd
en Farao ging dood omdat Ik de golven sloot.

Mijn Israël, Ik heb je uitgeleid;
van de Egyptenaar en van het slavenjuk bevrijd.

Mijn Israël,
je hebt het Lam geslacht, over je huis
het reddend bloed gebracht,
In de woestijn heb Ik je brood gegeven,
maar ook Mijn Woord, de weg ten leven.

Mijn Israël,
na veertig jaren zwerven
sloeg Ik een pad in de Jordaan
om naar 't beloofde land te gaan.

Mijn Israël,
 je mocht in vrede wonen
 en Mazzel tov was weggelegd,
 maar je deed niet wat Ik je had gezegd,
 en eeuwenlang kon Ik Mijzelf niet tonen.
 Maar toch roep Ik: Je blijft Mijn knecht.

Mijn Israël,
 Ik heb je teruggebracht
 in 't land waar je Messias wordt verwacht,
 die eerder al met Pesach als Paaslam werd geslacht,
 en over jou Zijn bloed tot redding en bescherming gaf.

(Hannah Maltha in "Voor eeuwig shalom")

Wij weten dat Hij reeds gekomen is in vernedering, en wij zien bij ieder Avondmaal terug naar Golgotha, waar Hij als Paaslam stierf voor de zonden van Israël en voor de zonden van de hele wereld. Maar wij hebben óók de zekerheid, dat Hij spoedig zal wederkeren in heerlijkheid!

In de Joodse traditie wordt verwacht, dat de (weder)-komst van de Massiach [Messias] een nieuwe exodus en nu definitieve verlossing zal brengen. Elia zal er de voorbode van zijn. En die verlossing zal in de Messiaanse tijd gevierd worden met een maaltijd, die steeds afgeschilderd wordt in woorden en beelden, ontleend aan de Sedermaaltijd.

Nu wordt het ons ook duidelijk, waarom Paulus over de verlossing door kruis en opstanding vaak sprak in termen van de Joodse Sederviering en waarom Jesjoea het Heilig Avondmaal ofwel de Maaltijd des Heren, instelde toen Hij voor het laatst de Sedermaaltijd vierde als teken van de Messiaanse Verlossing, waarover juist de Joodse traditie zo hoopvol spreekt: *"Want zo dikwijls gij dit brood eet en de beker drinkt, verkondigt gij de dood des Heren, totdat Hij komt!"* (1 Korinthiërs 11 :26).

Wij verlangen naar Zijn komst

Zingen Opwekking 362

Baruch haba b'Shem Adonai Hallelujah 2x

Baruch haba, b'Shem Adonai (2x)

Halleluya 2x

(Gezegend is Hij Die komt in de Naam van de Heer)

Opwekking 148:

Gods volk wordt uitgeleid,

Zij gaat met vreugde voort,

en de bergen en heuv'len juichen rondom haar.

Alles zingt erbij, zelfs de bomen zijn blij

en zij klappen voor hun God.

En de bomen in het veld zullen klappen voor Hem 3x

En wij gaan vrolijk voort.

Gebed om vrede voor ons en Israël:

Ose sjalom bi'm'romav

Hoe ja'aseh sjalom aleenoe

ve'al kol Jisraeel ve'imroe imroe Amen 2x

Ja'aseh sjalom, ja'aseh sjalom

Sjalom aleenoe ve'al kol Jisraeel

2x

Slotlied: Ram ve nisa Hamasjiach.

Ram ve'nisa Hamasjiach hod li'voesjo ,ve'hadar
Kan be'libi Hamasjiach sjochen be'heechalo

Hoog en verheven Messias,
Koning en Heiland en Heer
Hier in mijn hart is Uw woning,
Een tempel tot Uw eer.

Nu buigen wij voor U neer,
voor eeuwig heerst Gij als Gods Zoon
Tallozen zullen U zien, Lam van God

Hoog en verheven Messias,
Koning Heiland en Heer
Hier in mijn hart is Uw woning,
Een tempel tot Uw eer.

Het offer dat U voor mij gaf,
betaalde mijn schuld, droeg mijn straf.
Iedereen buigt voor U neer, brengt U eer.

Ram ve'nisa Hamasjiach hod ve'hadar li'voesjo
Kan be'libi Hamasjiach sjochen be'heechalo

L' shana haba' a birushalayim
[Tot het volgend jaar in Jeruzalem] !